БУКИНИСТИЧЕСКИЙ магазин № 22 САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
№ 30
ბ. ბაქრაძის რესპუბლიკური ბიბლიოთეკა * თბილისი *

№ 30 მთავრობის მოამბე (ოფიციალური გაზეთი) წელიწადი მეორე

საქართველოს რესპუბლიკა

ფასი 2 მან. კვირა, 8 თებერვალი 1920 წ.

მთავრობის მოამბე, ყოველდღიური გაზეთი
(ოფიციალური და არა ოფიციალური განყოფილებით)

საქართველოს რესპუბლიკა

მიიღება ხელის მოწერა გაზ. „საქ. რესპ." 1920 წლისთვის. გაზეთი ღირს 1 თვით 40 მანეთი, ცალკე ნომერი ყველგან 2 მანეთი. განცხადების ფასი პირველ გვერდზე პეტიტის სტრიქონი 3 მ. 50 კ. მე-4 გვერდზე 3 მ. სამგლოვიარო განცხადება ჩვეულებრ. ზომისა 80 მ. 1 იანვრ. გაზ. ნისიად არავის გაეგზავნება. რედაქციის კანტორის მისამართი: ტფილისი, ბარონის ქუჩა № 6. ტელეფონის 1—82.

ათასეულის უფროსი, ოფიცრები და ჯარის კაცები მესანგრე ათასეულისა იუწყებიან, რომ განსვენების წლის თავზე მათი ძვირფას და დაუვიწყარ ამხანაგებისა კაპიტან

გიორგი დავითის-ძე მიქელაძის,

ჯარისკაცების: **გიორგი მარგველაშვილის, ისაკ ზაზიკაშვილის, ზაქარია ჩიტაძის, გრიგოლ გეგეჭკორის,**

გაბრიელ გეგეშიძის, გიორგი გადუმაძის და ლეონტი არველაძის,

რომელნიც სამშობლოს კეთილდღეობისთვის თავგანწირულნი გმირულად დაეცნენ ბრძოლის ველზე ახალციხის მიდამოს სოფ. საბუხართან და ცირთან, ამა თებერვლის 9 ს დილის 11 საათზე სამხედრო ტაძარში იქნება გადახდილი მათი სულის მოსახსენებლათ წირვა და პანაშვიდი. 220 1—

სახელმწიფო თეატრი ოპერა ს. ი. ეგლახიშვილის ხელმძღვანელობით.

კვირას, თებერვლის 8-ს დილით

ტრავიატა

საღამოს შულგინას ბენეფისი. „ქ-ნი ბატერფლეი" და დ. დი საღამო. ორშაბათს, 9-ს, და ხუთშაბათს 12 თებერვალს, საღამო ბალეტი ლიდია ჯონსონის და კონსტანტინე ალპერეოვის. სამშაბათს, დავიდოვას მონაწილეობით „ვერტერი". ოთხშაბათს, დროზდო-პოლიანევის ბენეფისი „აფრიკელი ქალი". 178

ს ფ. ქალაქის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ ამა წლის 10 თებერვალს ნაშუადღევის 1 საათზე ქ. ლაქის ცეხგაუზში (ძადათოვის ქ.) აუქციონი საჯარო ვაჭრობით გაიყიდება ხვა და ხვა ფეიგრი ნივთები. 168 3—1

ადგილობრივი ბანკირობა.

განკარგულებანი

მიწათ-მოქმედების მინისტრისა

შინა-მრეწველობის განყოფილების გამგის თანამდებობის აღმასრულებელს.

6 თებერვალი, 1920 წ. № 1216.

ჩემს მიერ 3 თებერვალს მოულოდნელად დანიშნულმა რევიზიამ შინა-მრეწველობისა და ქარხანაში აღმოაჩინა დეფექტები, რომლებიც დაუყონებლივ უნდა გასწორდეს. განყოფილების მოსამსახურეები გვიან მოდიან, რისთვისაც მათ სასტიკ შენიშვნას ვაძლევ და ვაფრთხილებ, რომ დაუყონებლივ დათხოვნილ იქნებიან სამსახურიდან თუ კიდევ მსგავსი რამ განმეორდა. ბუჰგალტერი გრიქუროვი დათხოვნილ იქნას სამსახურიდან სალიკვიდაციოს მიუცემლად და მოეთხოვოს მას ანაზღაურება 5780 მანეთისა, რომელიც მას კასაში კერენკების სახით აღმოაჩნდა. ინჟენერ მოსკოლიოვს დაევალოს მეტი ყურადღება მიაქციოს ფაბრიკას. შეწყდეს ავანსად მოსამსახურეებზე ფულის გაცემის არსებული წესი. ავანსის გაცემა მხოლოდ უკიდურეს შემთხვევაში შეიძლება სათანადო ორდერის ამოწერით.

მიწათ-მოქმედების მინისტრი ნ. ხომერიკი.

—

ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის სამინისტროსი.

4 თებერვალი, 1920 წ. № 23.

დაინიშნოს სახელმწიფო ქაღალდების დამზადებელ ექსპედიციის ლიტოგრაფიის გამგის თანაშეწყედ გიორგი მიხეილის ძე ავალიანი ამა წლის 1 თებერვლიდან.

2 თებერვალი, 1920 წ. № 22.

დაინიშნოს საბრეწველო განყოფილების საქმის მწარმოებლის თანაშეწყის დროებით მოვალეობის აღმასრულებლათ იონა ლუკას ძე მეგრელიძე ამა წლის 1 თებერვლიდან.

4 თებერვალი, 1920 წ. № 24.

დაევალოს ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის მინისტრის საბჭოს წევრს ბესარიონ მიხეილის ძე მიქაძეს მოამზადოს საბაჟო ნაწილის გამოყოფა მთავარ საბაჟოდან, ხოლო ფაქტიურ გამოყოფამდე განაგრძოს მთავარ საბაჟოს გამგის თანამდებობის აღსრულება.

ფინანსთა მინისტრი კ. კანდელაკი.

ფოსტა-ტელეგრაფის და ტელეფონის სამმართველოსი.

15 დეკემბერი, 1919 წ., № 72.

გამწესებული არიან: ყოფილი ფოსტალიონი ვასილ არჩუაძე სართაჭალის განყოფილებაში 480 მან. ჯამაგირით წელიწადში 4 იანვრიდან 1920 წ.

გადაყვანილია: ახალი ათონის ფოსტალიონი ისიდორე კაკაჩია იმავე წოდებით სოხუმის კანტორაში 1920 წ. პირველ იანვრიდან.

დათხოვნილნი არიან: ახალი ათონის მეხუთე კლასის კანტორის უფროსი სტეფანე სერბინი, სართაჭალის ფოსტალიონი ოვანეს როჭიკაშვილი და ფოსტა-ტელეგრაფის მოხელეები: სოხუმის მესამე ხარ. რაფაელ ფარცხალაძე და ქუთაისის მეხუთე ხარ. დომინიკა მეძმარიაშვილი, თელავის მესამე ხარ. თამარა მთვარელიშვილი და გომბორის განყოფილების მეოთხე ხარ. თამარა გულისოვისა. სერბინი 15 ოქტომბრიდან 1919 წ. როჭიკაშვილი, მეძმარიაშვილი, მთვარელიშვილი და გულისოვისა პირველ იანვრიდან 1919 წ. და ფარცხალაძე 4 იანვრიდან 1920 წ. ხოლო მთვარელიშვილი, როჭიკაშვილი და გულისოვისა თანახმათ თხოვნისა და ფარცხალაძე თანახმად შინაგან მინისტრის ამხანაგის მოწერილობისა.

5 იანვარი, 1920 წ. № 2.

გამწესებულნი არიან: ყოფილი მეხელეები. სოლომოს გამრეკელაშვილი და ევგენია ოქროპირიძე ხელახლად მოხელეებათ: გამრეკელაშვილი მესამე ხარისხით სოხუმში და ოქროპირიძე მცხეთაში მეექვსე ხარისხით. ყოფილი საველე ფოსტის მოხელე ალექსანდრე მესხიძე ზედამხედველად დაბალი ჯამაგირით ახალციხის კანტორაში და ყოფილი ფოსტალიონები: ირაკლი (ნიკოლოზ) მეფისოვი და დავით ბალავაძე ხელახლად ფოსტალიონებათ დაბალი ჯამაგირით ლაგოდეხის კონტორაში; სულყველა 6 იანვრიდან 1920 წ.

დანიშნულნი არიან: მეხუთე ხარისხის მოხელე ნიკოლაევის კონტორისა კლემენტი თოფურია კინჩხის განყოფილების უფროსად. ოლქის სამმართველოს საქმის მწარმოებლის თანაშემწე მელიქისედეკ ხიხიაშვილი სოხუმის პირველ კლასის კანტორის უფროსად. იმავე კანტორის უფროსი სილოვან ქვანია პირველი ხარისხის მოხელე სოხუმის კანტორის შტატში, მეორე ხარ. მოხელე ქუთაისის კანტორისა კონსტანტინე შოთაძე, ოლქის სამმართველოს საქმის მწარმოებლის თანაშემწეთ; ოთხივე 1920 წ. პირველ იანვრიდან.

დათხოვნილნი არიან: გაგრის კანტორის მე-5 ხარ. მოხელე ქალი ანნა სოლოვიოვისა და ფოსტალიონები ლაგოდეხის კანტორისა: აქვსენტი ჩხაიძე და არტემ აკოფაშვილი, სოლოვიოვისა 6 იანვრიდან, ჩხაიძე და აკოფაშვილი 1920 წლის 1 იანვრიდან. სოლოვიოვისა შტატების შემცირების გამო.

ამორიცხულია მოსამსახურეთა სიიდან: ახალ-სენაკის ფოსტალიონი ელიზბარ ბერაია საჯ. სამსახურში მიღების გამო 1920 წ. 26 დეკემბრიდან.

ოლქის სამმართველოს უფროსი **მგელაძე.**

არა ოფიციალური განყოფილება.

შინაგან საქმ. სამინისტროში

სამინისტროს ხარჯთ-აღრიცხვის შედგენა.

შინაგან საქმეთა სამინისტრო უკვე შეუდგა სამინისტროს მიმდინარე სამეურნეო წლის საერთო ხარჯთ-აღრიცხვის შედგენას.

საექიმო სასანიტარო დაწესებულებათა შტატები.

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ შეადგინა და მთავრობას წარუდგინა რესპუბლიკის ყველა საექიმო-სასანიტარო დაწესებულებათა შტატები.

კლუბების დახურვა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს განკარგულებით დაიხურა ტფილისში არსებული კლუბები: „პოლონური კლუბი", კლუბი „საერო" და „სალიტერატურო-სამხატვრო წრის კლუბი", კანონით აკრძალულ ქალალდის თამაშობისათვის.

სამხედრო სამინისტროში

ფრონტზე ეპიდემიასთან ბრძოლა.

სამხედრო მინისტრის ამხანაგმა გენ. გედევანიშვილმა შემდეგი შინაარსის დეპეშა გაუგზავნა სოხუმში გენ. ართმელაძეს:

„მთავრობის დადგენილებით მინისტრი გიბრძანებთ დანიშნოთ განსაკუთრებულ უფლებით აღჭურვილი ექიმი ფრონტზე ეპიდემიის მოსალოდნელობათ. აღნიშნულ ექიმს დაუმორჩილეთ ყველა სანიტარიის ექიმები, როგორც სამოქალაქო, ისე სამხედრო, სწრაფი ზომების მისაღებათ 100 ათასი მანეთი გადმოგზავნილია ეპიდემიასთან საბრძოლველად, თუ კიდევ საჭირო იქნება გვაცნობეთ დეპეშით.

კონტრაბანდის დაჭერა.

რესპუბლიკის სანაპირო რაზმებს წარსული წლის დეკემბერში დაუჭერიათ კონტრაბანდა: სოხუმის რაზმს—13,300 მანეთის ღირებულისა, სახაზინო შეფასებით, ფოთის რაზმს—15,288 მ. 50 კ., ახალციხის რაზმს—20,015 მანეთისა, შულავერის რაზმს—101,845 მანეთის, სილნალის რაზმს—15,320 მ. 50 კ., დარიალის—11,070 მან. სულ ერთი თვის განმავლობაში—11,070 მანეთის. ამას გარდა ოთხჯერ დაუჭერიათ ოქრო ვერცხლი.

მიწათ-მოქმ. სამინისტროში

შტატების წარდგენა

მიწათ-მოქმედების სამინისტრომ შეიმუშავა და მთავრობას წარუდგინა განსახილველად სამინისტროს ყველა დაწესებულებათა შტატები.

სათესლე ბორბალი აღაგირელ ქართველებისათვის.

მიწათ-მოქმედების მინისტრის განკარგულებით სოფელ გიორგეთში (ჯახეთშია) დასახლებულ აღაგირელ ქართველებს 300,000 მანეთი მიეცათ სათესლე ბორბლის შესაძენათ.

საცდელ სანერგეს გადაცემა.

სოფელ ქორეის უბანში (ქუთ. გუბ.) არსებული საცდელი სანერგე, რომელიც აქამდე მეღვინეთა და მევენახეთა კომიტეტს ეკუთვნოდა, ერობას გადაეცა.

განათლების სამინისტროში

რევიზია.

უმაღლეს და საშუალო სკოლათა მთავარ გამგემ ბ-მა ს. დანელიამ ამ დღეებში მოახდინა რევიზია ტფილისში არსებულ შემდეგ კერძო გიმნაზიებში: პუშკინის სახელობისა ბეროზაშვილის, შუსტერის — ებრაელთა და ფონ ბრენნერის რეალურ სასწავლებელში.

ატესტატები.

განათ. სამინისტრომ ქალთა გიმნაზიების დირექტორებს და პედაგოგიურ საბჭოთა თავმჯდომარეთ აცნობა, რომ მიმდინარე 1919/20 სასწავლო წელს ქალთა გიმნაზიების მეშვიდე კლასის მოწაფეთ ატესტატები არ უნდა მიეცეთ, არამედ ისინი საერთო წესით გადაყვანილ უნდა იქნან გიმნაზიის მერვე კლასში.

საქართველოს მთავრობის პასუხი ჩიჩერინის ნოტაზე.

საქართველოს რესპუბლიკის გარეშე საქმეთა მინისტრმა ე. ჰ. გეგეჭკორმა 7 თებერვალს საბჭოთა რუსეთის გარეშე საქმეთა კომისარს ჩიჩერინს შემდეგი ნოტა გაუგზავნა:

საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის მთავრობა თქვენ მიერ ამა წლის 31 იანვარს № 185 გამოგზავნილ რადიოდეპეშის საპასუხოთ გაცნობებთ შემდეგს:

აღნიშნულ რადიოდეპეშის შინაარსი და ხასიათი საქართველოს მთავრობას სრულ საბუთს აძლევს იფიქროს, რომ საბჭოთა მთავრობა სცდილობს საქართველოს რესპუბლიკის პრესტიჟი დასცეს ყალბ ცნობებზე მი-

თითებით, რომლით სარგებლობასაც, მე სრულებით მიუღებლათ ვ'თვლი.

სახალხო კომისართა საბჭომ, ალბათ კარგათ იცის, რომ ერთი წლის წინეთ საქართველოს მთავრობამ რესპუბლიკის საზღვრები გაუხსნა წითელ არმიელთა მრავალ რიცხოვან რაზმებს, რომელნიც მოხალისეთა ჯარისაგან თავს იფარავდენ. მიუხედავათ მწვავე სასურსათო კრიზისისა, რომელსაც რესპუბლიკა განიცდიდა, მიუხედავათ ქვეყნის შინაურ და გარეშე მდგომარეობათა გართულებისა და ბოლოს მიუხედავათ იმისა, რომ ამას წინეთ ჩრდილო-კავკასიის ბოლშევიკები აშკარა მტრულად და აგრესიულად იყვენ საქართველოსადმი განწყობილნი,—საქართველოს მთავრობამ ხუთიათას წითელ არმიელს თავ შესაფარი მისცა და ამით შეასრულა ნეიტრალური სახელმწიფოს ვალი. საქართველოს მთავრობა მეტად განცვიფრებულია იმ ბრალდებით, თითქოს საქართველო მთელი თავისი ძალებით ხელს უწყობდა გერმანულ იმპერიალიზმს და თითქოს მეგობრულ განწყობილებაში ყოფილიყოს ოსმალეთის აგრესიულ იმპერიალიზმთან.

როგორი უნდა იყოს ამ ბრალდების ზნეობრივ-პოლიტიკური ღირებულება საერთო ცნობილ ფაქტთან, რომ საბჭოთა მთავრობამ სწორეთ იმ დროს, როდესაც დაშლილმა ბალშევიკურმა ჯარებმა მტრის ძალთა წინაშე ფრონტი დასტოვეს, ბრესტ-ლიტოვსკის ხელშეკრულებით გერმანიის იმპერიალიზმის მონობაში ჩაგდო მთელი რუსეთი, ოსმალეთს ამიერ კავკასიის კარი გაუღო, მისცა მას ამ ქვეყნის ციხე სიმაგრეები: ბათომი, ყარსი და არდაგანი და ამით უთანასწორო ბრძოლაში სისხლით დაცლილ კავკასიის ხალხთ ზურგში მახვილი ჩაცა. საქართველოს მთავრობას შეუძლიან განაცხადოს თავისი უოველი სიტყვის პასუხისმგებლობის შეგნებით, რომ მაშინაც მისი ხალხის დაღუპვის შიშის დროს მას გარეშე ძალთა დამოკიდებულების დროს არ დავიწყნია დემოკრატიზმისა და თავისუფლების პრინციპების სრული დაცვა. საქართველოს მთავრობა ენერგიულად უარყოფს სახალხო კომისართა საბჭოს საგარეო საქმეთა რადიოგრამის მტკიცებას იმის შესახებ, თითქოს ახლა საქართველოს მოკავშირეებთან მოლაპარაკებას მიზნათ ქონდეს საბჭოთა რუსეთისადმი აგრესიული პოლიტიკის წარმოება. საქართველოს მთავრობა ხელს უწყობს და შეუწყობს კავშირსა და ურთიერთ დამოკიდებულებას ყველა გარეშე ძალებთან საქართველოს დამოუკიდებლობის ცნობისა, მისი თავისუფლების ბატონისცემისა და რესპუბლიკის საზღვრების ხელშეუხლებლობის ნიადაგზე და ის გადადგამს ამათუ იმ ნაბიჯებს ქართველი ხალხის ინტერესების დასაცავათ ყველა მისადმი მტრულად განწყობილ ძალებისაგან. სანამდის საბჭოთა მთავრობა იმას სცდილობდა, რომ საქართველოს რესპუბლიკამ ამ გზიდან გადუხვიოს და თავისი შინაური და გარეშე პოლიტიკის სიხლიან ორომტრიალში ჩაითრიოს, სანამ მისი მიზნები საქართველოსადმი რჩება ისეთი, როგორც ეს წარმოდგენილია სახალხო კომ. საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისარის რადიოგრამაში, მანამდის საქართველოს მთავრობას უფლება აქვს განაცხადოს, რომ საბჭოთა მთავრობა ორ მიძმე ხალხთა შორის კეთილ მეზობლურ განწყობილების დამყარებას ხელოვნურათ აბრკოლებს.

ჩემი მთავრობის რწმუნებულობით მე ვაცხადებ, რომ საქართველოს რესპუბლიკის მხრივ ამ დამოკიდებულებათა დასამყარებლათ არავითარი დაბრკოლება არ არსებობს და მე იმედს გამოვსთქვამ, რომ საბჭოთა მთავრობა თავის მომავალ პოლიტიკაში მოსძებნის ქართველი ხალხისათვის მისაღებ ენას.

საგარეო საქმეთა მინისტრი ე. გეგეჭკორი.

ერობა.

გურიის ერობაში.

— სამაზრო ერობის გამგეობა უკვე შეუდგამდ. რიონის მარცხენა ნაპირის გამაგრებ. მუშ.; ამ მიზნით გამგეობამ შეადგინა კომისია ქალ. ლანჩხუთისა და მახლობელ თემების—ჩიბათის, შუხუთისა და ნიგოითის წარმომადგენლთაგან, სამაზრო ერობის გამგეობის წევრის ბ ნი ქავთარაძის თავმჯოომარეობით. გამგეობამ საჭიროთ დაინახა აგრეთვე ამ კომისიაში ყავდეს თავისი წარმომადგენელი სენაკის მაზრის—ნაიკოვის თემსაც, რომელიც რიონის მარცხენა ნაპირზეეა გაშენებული, რის გამოც თხოვნით მიმართა სენაკის ერობას მოახდინოს განკარგულება, რომ ამ თემმა დანიშნოს თავისი წარმომადგენელი ამ კომისიაში. ეს კომისია ხელმძღვანელობას უწევს მთელს მუშაობას, ნაპირის გამაგრებაზე წარმოებულ: კომისიას აქვს რეზიდენცია ქალ. ლანჩხუთში, მისი დადგენილებანი მოდის სისრულეში სამაზრო ერობისა და ქალაქის გამგეობათა სანქციითა და საშუალებით. გადაწყვეტილია შავი სამუშაოს ნატურალური წესით შესრულება, რაზედაც მახლობელ თემთა მცხოვრებლები თანხმობას აცხადებენ.

— ერობამ ქალ. ოზურგეთში მოაწყო საოურგლო სახელოსნო, რომელშიაც მუშაობა სწარმოებს დღეში 8 საათს, კვირა უქმეების წინა დღით კი 7 ს. სადურგლოში მზადდება საქსოვი და სხვა მანქანები.

მანვე მოაწყო საკუთარი სამკედლური.

ერობის გამგეობამ გადასწყვიტა გამოიკვლიოს მაზრაში არსებული სამკურნალო წყლები და ადგილები; ამ მიზნით დაევალა გამგეობის წევრს ბ ნ ქავთარაძეს საექიმო განყ. გამგესთან ერთად დაათვალიეროს ასეთი ადგილები და მათი ბდეებარეობისა და საჭიროების შესახებ წარმოუდგინოს გამგეობას ვრცელი მოხსენება.

— მაზრაში აქა-იქ გაძლიერდა პარტიზანიტიფი და ისპანკა, ამიტომ გამგეობამ მიიღო საჭირო ზომები ეპიდემიის წინააღმდეგ, გაძლიერა საექიმო პერსონალი და სხვა.

— ერობის გამგეობა ღებულობს საჭირო ზომებს აგრეთვე გზების შესაკეთებლათ, მაგრამ მის ძალ-ღონეს აღემატება ამ გზების სასურველათ შეკეთება. რადგან ამისთვის მნიშვნელი მილიონებია საჭირო. ნატანებ ოზურგეთ-ჩოხატაურ-საჯეკვეხოს გზა ძლიერ დაზიანებულია, მეტადრე თავს ჩოხატაურ-საჯეკვეხოს ნაწილში. ამ გზის ასე კიდევ დატოვება ყოვლად შეუძლებელია, ამიტომ მთავრობამ უნდა გაიღოს საჭირო თანხა მის შესაკეთებლათ, თორემ ერობა ჯერ-ჯერობით ამას ვერ შესძლებს. ამ გზაზე ნატანებ ოზურგეთს შუა მუშაობა მის შესაკეთებლათ უკვე სწარმოებს.

—თემების პატარ-პატარა ნაწილებათ დაყოფისკენ მიდრეკილებამ ამ უკანასკნელ ხანებში ძლიერ იჩინა თავი გურიაში. თემების მოწყობისას გურიაში არსებობდა 25 თემი, დღეს-კი 28 ზე უკვე ავიდა. მაგრამ მოსალოდნელია ეს რიცხვი ადრე 40-დე ავიდეს, რადგან ბევრი ადგილებიდანაა სამაზრო ერობაში შეტანილი სოფლების განაჩენები, რომლებიც მოითხოვენ ცალკე თემად გამოყოფას. ჯერ ჯერობით ამას მოითხოვენ სამი ადგილიდან: ს. დიდი-ვანე და შემანაური მოითხოვენ სურების თემიდან გამოყოფას და ცალკე თემში შეერთებას; სუფსის თემის ს. ხაჯალია და ჯუჯუყეთისას. ებელაური მოითხოვენ იმავეს და უკანასკნელათ დუაბზუს თემის სოფლები: გალმა და გამოლმა მელექედური, ბონვაური და ოზურგეთი და ლიხაურისა ექვდია მოიოხოვენ გამოყოფას და ერთ თემში შეერთებას გამგეობის სამყოფ ადგილით ქალ. ოზურგეთში. სამაზრო ერობის გამგეობა დიდი-ვანისა და ხაჯალია ებალაურის საკითხი გადაუგზავნა ადგილობ. საბჭოებს დასკვნისათვის, დანარჩენი სოფლების გამოყოფა და ცალკე თემში შეერთება პრინციპიალურათ გადაწყვეტა, საბოლოოთ-კი ამ დღეებში გადასწყდება.

— ერობის გამგეობამ შუამდგომლობა აღძრა მთავრობის წინაშე, რომ აუნაზღაურონ ის ხარჯები, რომლებიც გასწია მან სახალხო სკოლებზე 1919 წ. განმავლობაში. ეს ხარჯები რამდენიმე ასი ათას მანეთამდე აღწევს.

— გამგეობამ 1920 წ. 1 იანვრიდან თავის ხარჯზე მიიღო რამდენიმე სახალხო სკოლის ზედმეტი კონპლექტი, რომლებსაც ამ დროამდე, თვით ხალხი ინახავდა და დაადგინა: სთხოვოს მთავრობას ამ ხარჯების ანაზღაურება და ამ კონპლექტების სახაზინოთ მიღება.

ერობის გამგეობამ თავის საშუალებიდან 1 ნოემბრიდან ჯამაგირი გაუდიდა მაზრის მილიციის თანამდებობის პირთ და სამმართველოს მოხელეებს.

— ერობის გამგეობამ დაადგინა მიეცეს ერობის მოსამსახურეებს ერობის ეჩიმის შემოწმებული რეცეპტებით წამლები ერობის აფთიაქიდან არსებულ ნიხრზე 50%, დაკლებით.

— ერობის გამგეობამ მიიღო თავის თავზე მთელათ ის ხარჯები, რაც გამოიწვია უდროოთ გარდაცვლილ დამფუძნებელი კრების წევრის ს. სურგულაძისობლების ადგილობრივ საავათმყოფოში მოთავსებამ.

— ამ დღეებში მაზრის მილიციამ დააკავა საზღვარზე ბათომის ოლქში მიმავალი 460 თავისაგან შემდგარი თხის ჯოგი, კუთვნილი ვინმე პაპავეებისა. მეჯოგეებს აღმოაჩნდათ გურიის ტყის საქმეთა გამგის ქ ქ ძისაგან მიცემული ნებართვა, რომლის ძალით მათ ნება ეძლეოდათ მოერეკათ ზუგდიდის მაზრიდან და ეძოვებინათ აჭის სატყეო აგარაკში სახელდობრ „ჟუამარტაში" 20 სული თხა. მეჯოგეებს კი მოურეკიათ 460 სული, რომელთაგან 300 ვაცია. რამდენიმე ხანს აქ მდგარა ეს ჯოგი, მაგრამ არავის სატყეო უწყებას მოხელეთაგანს არ აუკრძალავს მისთვის ეს, მეჯოგეებს როცა დრო ეხელეთებიათ, უცდიათ საზღვარზე გადაპარვა, მაგრამ ის მილიციას დაუჭერია. აღნიშნული სატყეო აგარაკი ზედ ბათუმის ოლქის საზღვარზეა მიდებული და, ცხადია, როცა ზუგდიდის მცხოვრებნი აქ 20 სულის თხას ძოვების ნებართვას იღებდენ, განზრახვა ქონდათ ზედმეტი მოერეკათ და ხელ საყრელ პირობებში საზღვარზე გადაპარულიყო. ეს უნდა სცოდნოდა ბ ნ ტყის საქმეთა გამგეს.

ამიტომ ერობის გამგეობამ წინადადება მასცა გურიის ტყის საქმეთა გამგეს ბ ნ ქ ქ ძეს, რომ შემდეგში არ ექნეს ადგილი ასეთ შემთხვევას.

ხუსეინ.

მუნიციპალური ცხოვრება.

ოზურგეთის ქალაქის საბჭოში.

20 იანვრის სხდომა.

დადგენილებანი:

გამგეობის წევრი გ. სალუქვაძეს მოხსენების თანახმათ, კრებამ 5 იანვარს მომხდარი ხელ ახალი საჯარო ვაჭრობა, რომლითაც ქალაქის ბუდკები 1—6 ნომრები დარჩა სამსონ ბეჟანის ძე ჩიტაიშვილს 72.000 მანეთად წელიწადში, დაამტკიცა.

— საფინანსო კომისიის დადგენილება: ქალთა წრის გამგეობას პროფესიონალური სკოლის დასახმარებლათ მიეცეს 2000 მანეთი.

მიმდინარე წელში დაწესდეს სატრაქტირო გადასახადი 50.000 მან.

სამიმოსვლო გადასახადი მეეტლეებზე 30.000 მანეთი და ავტომობილზე 5,000 მანეთი.

უძრავ ქონებაზე შეწერილი ქალაქის სასარგებლოთ გადასახადი გადიდდეს 200 პროც.

გაუდიდდეს ქალაქის მილიციის შტატს არსებული ჯამაგირები 60 პროც. დეკემბრიდან, რომლითაც მილიციის უფროსის თანაშემწეს მიეცემა 1760 მან. საქმის მწარმოებელს 1760 მ. უფროსს მილიციონერს 1600 მ. და 14 უმცროსს 1440 მან. თითოს თვეში. საფინანსო კომისიის მოხსენება საბჭომ მიიღო,

საქართველოს კონსტიტუციისთვის.

საზოგადო დებულებანი.—დამოუკიდებლობა და განუყოფელობა.

საკონსტიტუციო კომისიის მიერ თავიდან ვე მიღებულია, რომ საქართველოს კონსტიტუცია დაყოფილ იქნეს თავებად და სათაურებად. ერთს ასეთ თავს წარმოადგენს ეგრეთ წოდებული „საზოგადო დებულებანი".

ზოგან კონსტიტუციებში ასეთი თავი სრულებით არ არის. ხოლო სადაც ეს თავი ცალკეა შეტანილი კონსტიტუციაში (მაგ., შვეიცარია, ნორვეგია, ბელგია და სხ.), იქ მათ შორის შინაარსის მხრივ დიდი განსხვავებაა. შვეიცარიის კონსტიტუციაში „საზოგადო დებულებანი" შეიცავს კონსტიტუციის უდიდეს ნაწილს და ეხება თითქმის ყველა საკონსტიტუციო საკითხს, გარდა პარლამენტისა და კონსტიტუციის გადაშინჯვისა.

ნორვეგიის კონსტიტუციაში კი „საზოგადო დებულებანი" შეიცავს სულ 21 მუხლს და არკვევს უმთავრესათ მოქალაქეთა უფლებებს. ხოლო ბელგიის კონ ტიტუცია და მისი მიმბაძველი კონსტიტუციები, როგორც, მაგალითად, რუმინიის, „საზოგადო დებულებათა" თავში აქცევს სულ რამოდენიმე მუხლს და საზოგადო ხასიათის კითხვებს. მაგალითად: სახელმწიფოებრივი დროშა, მთავრობის რეზიდენცია, ფიცის დადება და სხ.

ჩვენ გვინდა, რომ საქართველოს კონსტიტუციაში სათაურებს შეესაბამებოდეს მათი შინაარსი, რომ ის ნათლად და მარტივად იყოს შედგენილი და ამავე დროს ადვილი შესასწავლიც იქნეს ამიტომ ვამჯობინებთ ამ შემთხვევაში ბელგიის კონსტიტუციის მაგალითით ხელმძღვანელობას.

ჩვენი კონსტიტუციის „საზოგადო დებულებანი" შეიცავს სულ ხუთ მუხლს.

პირველი მუხლი შესდგება ორი ნაწილისაგან. პირველში ნათქვამია, რომ „საქართველო არის თავისუფალი, დამოუკიდებელი და განუყოფელი სახელმწიფო". ხოლო მეორე ნაწილი აღიარებს, რომ მისი „მუდმივი და უცვლელი ფორმა პოლიტიკური წყობილებისა, არის დემოკრატიული რესპუბლიკა".

საჭიროთ მიგვაჩნია, რომ საქართველოს კონსტიტუციაში იყოს განსაკუთრებული მუხლი იმის შესახებ, რომ საქართველო არის სახელმწიფო თავისუფალი, დამოუკიდებელი და განუყოფელი. თავისთავად ცხადია, ასეთი მუხლი კონსტიტუციისთვის საერთოთ საავალდებულო სულაც არ არის. მრავალი ქვეყნის კონსტიტუციამ არ იცის მზგავსი მუხლი. თითქოს თავისთავად იგულისხმება, რომ სახელმწიფო, რომელიც თავისთავს კონსტიტუციას უდგენს, არის თავისუფალი, დამოუკიდებელი, განუყოფელი. ხშირათ ამბობენ ამ განსაზღვრათა ნაცვლათ ერთს ყოვლის შემცველ სიტყვას „სუვერენული", ან როგორც ჩვენ დამოუკიდებლობის აქტშია, „სუვერენულ უფლებათა მატარებელი" სახელმწიფო. და მართლაც უფლებისმეტყველების განმარტებით ყველა ეს თვისება—სახელმწიფოს თავისუფლება, მისი დამოუკიდებლობა და განუყოფლობა დამახასიათებელი მომენტებია სუვერენიტეტისთვის.

სუვერენიტეტი უფლებრივ—პოლიტიკური ცნებაა და ნიშნავს უზენაეს ბრძანებლობას, უმაღლეს უფლობა მოსილებას სახელმწიფოში. ზოგიერთები სუვერენიტეტს უწოდებენ თავისუფალი პოლიტიკური განსაზღვრის უფლებას ანტონ მენგერი თავის წიგნში „ახალი სწავლა სახელმწიფოზე" სუვერენიტეტს უწოდებს „უმაღლეს ფაქტიურ ძალა-უფლებას სახელმწიფოში". სუვერენიტეტი როგორც უზენაესი ბრძანებლობის უფლება ხან ხალხის ერთ ნაწილს, უმცირესობას, არისტოკრატიას ეკუთნოდა, ხან ერთ პირს, მონარქს. ამით ხასიათდებოდა უმთავრესათ არისტოკრატიული თუ მონარქიული სახელმწიფოებრივობა. მაგრამ სუვერენიტეტი რომ საზოგადოების ყველა წევრთ, მთელ მის შემკრებლობას ჰქონოდეს, ეს ძველმა ისტორიამ არ იცის. ათინაში, დემოკრატიის ბატონობის დროს, ხალხის დიდს უმრავლესობას უფლებას მოკლებული მონები შეადგენდენ. პრინციპი ნაციონალური სუვერენიტეტის მჭერმეტყველურათ დაიცვა რუსომ თავის „Contrat Social"-ში, იგი გადაიქცა საფრანგეთის დიდი რევოლიუციის უნიშვნელოვანეს პრინციპად. ნაციონალური სუვერენიტეტი მოასწავებს ხალხის თვითმყრობელობას, ერის ბრძანებლობას. სუვერენიტეტი ეკუთვნის მთელ ხალხს მთლიანათ აღებულს, იგი სხვას არავის ეკუთვნის.

ადამიანის და მოქალაქის უფლებათა დეკლარაციი 1789 წ. ამბობს: „ყოველი სუვერენიტეტის პრინციპი ეკუთვნის ერს; არავითარ კოლეგიას, არავითარ პიროვნებას არ შეუძლია ისარგებლოს ხელისუფლებით, რომელიც მისგან არ გამომდინარეობს". საფრანგეთის 1793 წ. რესპუბლიკის კონსტიტუციაში ვკითხულობთ: „სუვერენიტეტი ხალხში იმყოფება. იგი ერთი და განუყოფელია, გაუცემელი და ხელუხლებელია".

ნაციონალური სუვერენიტეტიდან გამომდინარეობს ტერიტორიალური სუვერენიტეტი, ტერიტორიალური ბრძანებლობა, რომელიც ახასიათებს სწორეთ სუვერენულ დამოუკიდებელ სახელმწიფოებს. სახელმწიფო თვის სუვერენობას ჰკარგავს, როდესაც მის შინაურ და გარეშე პოლიტიკაში სხვა სახელმწიფო ერევა, რითაც ისაზღვრება მისი სახელმწიფოებრივი ნებისყოფა. ამ ჟამათ არ გვინდა მკითხველს გადავუშალოთ ის დიდი პოლიტიკურ ფილოსოფიური და უფლებრივი კამათი სუვერენიტეტის გარშემო, რომელიც უფლების მეცნიერებაში სწარმოებს. აქ მხოლოდ აღვნიშნავთ, რომ სუვერენიტეტის პრინციპი საფუძველია ყველა დემოკრატიული კონსტიტუციის. ჩვენი პირველი საკონსტიტუციო დამფუძნებელი პარტია თავისუფლებისა—დამოუკიდებლობის აქტი და კონსტიტუციის პროექტი სწორედ აი ამ ხალხის სუვერენიტეტზე, მის ბრძანებლობაზე არის აგებული.

ხშირათ სახელმწიფო, რომელიც თავისთვის კონსტიტუციას იმუშავებს ბევრნაირათ არ არის თავისუფალი, დამოუკიდებელი და განუყოფელი, მაშასადამე არც სუვერენული. მაგალითისათვის მოვიგონოთ დამოკიდებული, მისუვერენული ანუ ნახევრათ სუვერენული სახელმწიფოები როგორც საერთაშორისო ისე სახელმწიფოებრივ-ფედერატიულ უფლების სფეროში.

ჩვენმა კონსტიტუციამ პირდაპირ უნდა თქვას, რომ საქართველო თავისუფალია; ეს იმას ნიშნავს, რომ იგი თავის არსებობასა და მოქმედებაში ემყარება ავტონომიურ ნების აღიარებას, თავის სახელმწიფოებრივ უფლების შემოქმედებისას, გამოდის საკუთარ თავისუფალ, შეუზღუდველ თვითგამორკვევიდან.

ხოლო ქალაქის მილიციის უფროსს ნაცვლად 60 პროც. მიმატებისა რაიც უდრის 2400 მან-ს, ნიკოლოზ დოლიძის წინადადებით დაადგინა მიეცეს მას 2500 მანეთი თვეში.

— შემდეგ საბჭომ დააწესა ხორცზე შემდეგი ნიხრი: ძროხის ხორცი გირ. 14 მან ცხვრის 16 მან. და ღორის 16 მანეთი.

— გამგეობის წევრის ს. ცხომელიძის მოხსენების თანახმათ საზოგადოთ ბინის ქირის გამორკვევის შესახებ, საბჭომ აირჩია საბინაო კომისია სამი პირისაგან სახელ. პარ. ს. თოთიბაძე, ალ. გ. კალანდაძე და გ. გრ. კოპლატაძე.

— დაევალოს გამგეობას აღძრას სათანადო მთავრობის წინაშე შუამდგომლობა, რათა ოზურგეთის ქალაქის თვითმართველობას არსებული სამხედრო საავადმყოფოდან სხვა დაწესებულებებთან ერთად მასაც გადაეცეს ოცი საწოლი თავისი მოწყობილებით, რომლის შენახვას იკისრებს ქალაქი პროპორციონალურათ.

— დაევალოს გამგეობას მადლობა გადაუხადოს ქალაქის სახელით სიმონ ქიქოძის მემკვიდრეებს, როგორც პირადათ ისე პრესის საშუალებით რომლებმაც 10.000 მან. დაუთმეს ქალაქს მათგან ნაკვეთი მიწის შეძენის დროს.

— არჩეულ იქნა კომისია, რომელმაც უნდა გამოარკვიოს თუ ვის მიეცეს ნება ქალაქში მაგარი სალმელებით სავაჭროების გახსნისა. კომისიაში შედიან: მილიციის უფროსი, აქციზის მოხელე, ქალაქის ექიმი, ხმ. ელ. ანთელიძე და გამგეობის ერთ ერთი წევრი.

— ქალაქის ექიმს მიეცეს 3500 მანეთი თვეში 1 ამა იანვრიდან და დაევალოს მას განსაზღვრულ საათებში 10-დან 2-დე აუცილებლათ იმყოფებოდეს ამბულატორიაში.

— დამოლოს სასკოლო კომისიის წევრათ ნაცვლად იაკიმე უშვერიძისა არჩეულ იქნა ხმ. ვ. ს. თოთიბაძე.

დეპეშები.

(საქართვ. დეპეშათა სააგენტო)

ინგლისური პრესა.

„დეილი ქრონიკლის“ ბერლინელი კორესპონდენტი იუწყება: ათი დღის წინათ კარლ კაუცკიმ, რომელიც ამტკიცებდა ექს კაიზერის ომამდის წარმოებულ დიპლომატიური მეთოდების უარყოფითი ხასიათის შესახებ, სხვათა შორის გაკვრით სთქვა, რომ ჰოლანდიას შეიძლება მოვსთხოვოთ ექს-კაიზერის ალმოსავლეთ—ინდოეთის ერთ ერთ კუძულზე გადასახლება. ჰოლანდიას მრავალი კუნძული ეკუთვნის მალაის არხიპელაგში, რომელთა შორის უდიდესი სიმატრა არის.

ფონ-ლერსნერის მიერ უარის თქმის გამო დამნაშავეთა სიის ჩაბარებაზე სია დეპეშით გადასცეს ლონდონს და მიიღეს კიდეც იქ წასრულ ლამათ. ეს დაუყონებლივ აცნობეს გერმანიის მთავრობას. „ტაიმსის პარიზელი კორესპონდენტი ამბობს: დიპლომატიური თვალსაზრისით მოკავშირეებმა ფონ-ლერსნერს უნდა შეხედონ ისე, როგორც გერმანიის ძველი ოფიციალური კლასის წარმომადგენელს და მოკავშირეთ არ შეუძლიათ ფონ-ლერსნერის მიერ განცხადებული უარი გერმანიის მთავრობას დანაშაულათ ჩაუთვალონო.

თუმცა ფიქრობენ, რომ ეგვიპტეში გაგზავნილი შილნერის კომისია ინგლისში დაბრუნებას აპირებდა, მაგრამ არავითარი საბუთი არა გვაქვს ვიფიქროთ, რომ ეგი დამარცხდა—სწერს გაზეთი „ტაიმსი“. ამ კომისიას მიზნათ ქონდა არა დავის—მოსპობა და ეგვიპტეზე საკანტროლოთ ცნობების შეკრება, არამედ მიგებრუნდათ მოესმინა ეგვიპტის ჭირვარამის ამბები. სახალხო წინამძღოლების მიერ ბოიკოტის საჯაროთ გამოცხადება, დიდ უპკუნობათ უნდა ჩაითვალოს. კომისიის ეგვიპტეში ყოფნის დროს მთელ ხეარეში მშვიდობიანობა იყო და კომისიის წევრებმა ინახულეს სხვა დ სხვა პოლიტიკურ შეხედულებათა წარმომადგენელნი და მათ აზრებს სათანადოდ გაეცნენ. კომისია დაბრუნდება ადგილობრივ მდგომარეობასთან კარგათ განცნობილი და თავისი წინადადებათა შედგენას შეუდგება. ეჭველია, მათი სქემით წინდახედული იქნება ეგვიპტის ფართე თვითმართველობა და როდესაც ეგვიპტის პოლიტიკოსები ასეთ კონკრეტულ და ლიბერალურ წინადადებას მიიღებენ, ისინი ალბათ, მას სიამოვნებით შეეგებებიან.

ვარშავაში გაგზავნილი მოსკოვის ცნობა.

ვარშავაში მყოფ გარეშე საქმეთა სამინისტროს პატივი გვაქვს გამოვაგზავნოთ დეკლარაცია პოლონეთის ხალხის მიმართ, რომელიც რუსეთის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტმა მიიღო თებერვლის სხდომაზე, მე თქვენ გთხოვთ რაც შეიძლება ფართეთ გააცნოთ პოლონეთის ხალხს ამ ფაქტს. „პოლონეთისა და რუსეთის მტრები არ კმაყოფილდებიან ამ ხუთი წლის განმავლობაში მთელი ქვეყნის სისხლით მოჩწყვეტისა და კაცობრიობის დანგრევით, ეხლა ისინი სცდილობდნ ეს ორი ხალხი ერთმანეთს დააჯახონ. მათ ვერ შესძლეს, რომ რუსი გლეხები და მუშები რუსი მემამულეებისა და კაპიტალისტების ხელით დაერჩოთ. მათ ვერ შესძლეს მათზე დაედვათ ლატვიის ესტონეთის და ფინეთის ბურჟუაზიული ჯარების უღელი. ეხლა მათ დარჩა უკანასკნელი ამედი, რომ პოლონეთის ხალხი ხელს შეუშლის რუს მუშებსა და გლეხებს მათ შემოქმედებით მუშაობაში და მათ თავისუფლებისა და თანასწორებისადმი მისწრაფებაში. ესენი არიან ინგლისისა და საფრანგეთის კაპიტალისტები, რომელნიც საუკუნის განმავლობაში შეუბრალებლად უცქეროდენ იმას, თუ „ცარიზმი“ რიგორ სტანჯავდა პოლონეთის ხალხს და რომელნიც ომის განმავლობაში უკანასკნელ წამამდის მხარს

კონსტიტუციამ უნდა თქვას, რომ საქართველო დამოუკიდებელია; ეს იმას ნიშნავს, რომ იგი დამოუკიდებელია სხვა სახელმწიფოთაგან, სუბიექტია საერთაშორისო უფლებისა და ხალხთა ოჯახში თავისუფალი მცხოვრებლობა აქვს. საერთაშორისო უფლება თხოულობს, რომ ახლად დაბადებული სახელმწიფო, სანამ ფორმალურათ საერთაშორისო უფლებრივ სუბიექტად გახდებოდეს, აუცილებლად საჭიროებს ცნობას სხვა სახელმწიფოთაგან. ეს იყო ჩვენი დღევანდელი უდიდესი საერთაშორისო საკითხი, საკითხი ჩვენი დამოუკიდებლობის ცნობისა, დიდ სახელმწიფოთა მიერ ჩვენი სახელმწიფოს აღიარებისა ეს ცნობა ჩვენი დამოუკიდებლობისა დღეს (ამ წლის 12 იანვრიდან) უკვე ფაქტია.

მაგრამ ეს ცნობა, ეს აღიარება საზოგადოთ ეხება არა სახელმწიფოს, როგორც ასეთის არსებობას, არამედ მის საერთაშორისო უფლებრივ მდგომარეობას, მის უფლებრივ ურთიერთობის მოწესრიგებას დანარჩენ სახელმწიფოებთან.

სახელმწიფოს დამოუკიდებლობის ცნობა ბადებს ორმაგ ვალდებულებას. სახელმწიფო, რომელიც ცდილობს, რომ სხვა სახელმწიფოებმა იცნონ მისი დამოუკიდებლობა, ვალდებულია დაიცვას საერთაშორისო უფლებრივი ნორმები. აგრეთვე ის სახელმწიფონი, რომლებიც მის დამოუკიდებლობას იცნობენ, ვალდებული არიან პატივი სცენ და ანგარიში გაუწიონ მის საერთაშორისო უფლებრივ მდგომარეობას.

ჩვენმა კონსტიტუციამ უნდა აღიაროს აგრეთვე, რომ საქართველო განუყოფელია, როგორც თავის სახელმწიფოებრივი ტერიტორიით ისე სახელმწიფოებრივი ძალა-უფლებით

და სუვერენიტეტით. ჩვენი სახელმწიფო ერთი, მთლიანი და განუყოფელია. ის სადა, უნიტარული სახელმწიფოა და არა რთული, ფედერატიული. ჩვენი სახელმწიფოებრივობის საზღვრებში შეუძლებელია სხვა სახელმწიფოებრივი ტერიტორიები, სხვა სახელმწიფოებრივი ავტონომიები ცალ ცალკე ცენტრთან დაკავშირებით ან და მათი ფედერატიული კავშირი ფედერალური უფლების გამტკიცებით. როგორც იცით, მრავალი სახელგანთქმული უფლებისმეტყველის ფიქრით, ფედერატიულ სახელმწიფოში სახელმწიფოებრივი ძალა-უფლება და სუვერენიტეტი განუყოფელი არ არის. ფედერატიულ სახელმწიფოში ცენტრსა და შემადგენელ სახელმწიფოთა შორის არის განაწილებული „სახელმწიფოებრივი ფედერალური უფლება, იქ არსებობს ორმაგი სუვერენიტეტი, ფედერალური ცენტრი საზღვრავს შემადგენელ სახელმწიფოებს, კანტონებს, შტატებს და ეს უკანასკნელნი საზღვრავენ ფედერალურ ცენტრს. ხდება თუ გნებავთ გაორმაგებული სუვერენიტეტის ურთიერთული შეერთება, ორი სუვერენიტეტის ურთიერთული შემსჭვალვა—pénétration réciproque როგორც ამბობს დუგსი.

რადა თქმა უნდა, ჩვენს რესპუბლიკაში ამ ორმაგი სუვერენიტეტის პრინციპის ნასახიც არ არის. იგი არავისთან არ არის შეკავშირებული რომელიმე ტიპის უნიით, არც დასერილი აქვს სახელმწიფოებრივი სხეული, რომ მრავალ უფლობა-მოსილს ცენტრთა კომპრომისულ ურთიერთობის ნიადაგზე იყოს აღმოცენებული მისი პოლიტიკური არსებობა. იგი მთლიანი და განუყოფელია.

ცხადია შეგვეძლო გვეთქვა კონსტიტუციაში, რომ საქართველო სუვერენული სახელმწიფოა. ეს იმის მომასწავებელია, რომ საქართველოს აქვს უზენაესი უფლება მრძანებლობისა ყველა მის ტერიტორიაზე მცხოვრებ მოქალაქის მიმართ. ამავე დროს მას აქვს უზენასიანი უფლება თავისი ხალხი წარმოადგინოს საერთაშორისო ურთიერთობაში. პირველ უფლებას ესმენი უწოდებს შინაურ სუვერენიტეტს, მეორეს კი-საგარეო სუვერენიტეტს. მაგრამ ვფიქრობთ, განსაზღვრა, რომ საქართველო თავისუფალი, დამოუკიდებელი და განუყოფელი სახელმწიფოა, სავსებით გულისხმობს როგორც პირველს, ისე მეორე უფლებას, უკეთ საქართველოს განუყოფელ ერთიანობას ფლობა მოსილებას.

შედარებითი საკონსტიტუციო უფლებაც ადასტურებს არსებითად ამ გვარი განსაზღვრის შესაძლებლობას კონსტიტუციაში.

ნორვეგიის კონსტიტუციის პირველი მუხლი ასე იწყება: „სამეფო ნორვეგია არის თავისუფალი, დამოუკიდებელი, განუყოფელი და გაუცამლი სახელმწიფო“. რომ ანალოგიური მუხლი მიზანშეწონილი და შესაძლებელია ამას, სხვათა შორის ამტკიცებს მრავალი ქვეყნის კონსტიტუცია, მათ შორის სერბიის, რუმინიის, ბულგარეთის და სხ. კონსტიტუციები.

უნდა აღინიშნოს აგრეთვე, რომ ასეთი კონსტიტუციური თვითგანსაზღვრა თავის პოლიტიკური ვინაობის უფრო სავალდებულოა იმისთანა სახელმწიფოებისთვის, რომლებიც ახლა დაიბადენ და როგორც სუვერენული ერთეულები ახლა გამოდიან საერთაშორისო ასპარეზზედ. საქართველომ 118 წლის მონობის შემდეგ ხელახლა იწყო სახელმწიფოებრივი ცხოვრება და მის პირველ დემოკრატიულ კონსტიტუციაში აღნიშნა იმის, რომ ის არის თავისუფალი, დამოუკიდებელი და განუყოფელი სახელმწიფო, არა თუ ზედმეტი აუცილებელიცაა.

ბ. ხაუკარელიძე.

(გაგრძელება იქნება).

უპირველენ პოლონეთისადმი მეფის პირველ პოლიტიკას. ეხლა მათ თავის თავზე პოლონეთის დამცველის როლი მიიღეს.

მათი ცდა პოლონელების ომში ჩარევისა გამომდინარეობს მათი პირველი მოსაზრებისაგან, თითქოს, რუსის ხალხი, რომელმაც გრძელი და მკაცრი ბრძოლების შემდეგ დაამარცხა კოლჩაკის, დენიკინის და იუდენიჩის კონტრ რევოლიუციური ძალები, პოლონეთის ჯარზე თავდასასხმელად და პოლონეთის დასალუპავად მოემზადა. ამ მომენტში, როდესაც ეს ინტრიგა პოლონეთისა და რუსის ხალხს ახალ უბედურებას უმზადებს, ჩვენ რუსეთის მუშათა და გლეხთა კლასის წარმომადგენლები მოგმართავთ თქვენ ამ ძმურ სიტყვით, რათა გავამყარვნოთ სიცრუე და ცილისწამება ჩვენი მტრებისა, რომელნიც თქვენი მტრებიც არიან და გავუანტოთ ის გაუგებრობა, რომელიც რუსეთისა და პოლონეთის ხალხთა შორის არსებობს. პოლონეთის მთავრობისადმი გაგზავნილი საზავო წინადადებით ჩვენ საქმით დავამტკიცეთ, რომ ჩვენ გვსურს არა პოლონეთის დაპყრობა, არამედ მასთან ზავი. მაგრამ ჩვენ ვფლობთ, რომ იმ შეეიწროებებმა, რომელსაც რუსეთის მეფის მთავრობა პოლონელებს აყენებდა, მასში ჩანერგა რუსის ხალხისადმი ღრმა უნდობლობა, უნდობლობა, რომელიც ალბათ ხელს უშლის ზავის შეკვრასა და თქვენსა და ჩვენ შორის კეთილ მეზობლურ დამოკიდებულების დამყარებას, და რომელსაც მთელი ქვეყნის... (დამ ხანჯებულია)... თავის ეგოისტურ ინტერესებისათვის ექსპლოატაციას უკეთებენ. მაგრამ მეფის მთავრობის დანაშაული არ შეიძლება ახალი საბჭოთა მთავრობას დავაბრალოთ. რუსეთის მუშებმა და გლეხებმა პოლონეთის დამოუკიდებლობა იცვნეს არა მომენტის ზედგავლენით, მათ პირველად იჩქარეს ეცნოთ პოლონეთის ხალხის დამოუკიდებლობა, მათ ეს მიიღეს უდავოდ და სამუდამოთ და მიიღეს იმის აშკარა შეგნებით, რომ პოლონეთის დამოუკიდებლობა ერთისა და იმავე დროს ემსახურება როგორც თქვენ, ისე ჩვენ ინტერესებს. რუსმა მუშებმა და გლეხებმა მოიშორეს მეფეებისა, კაპიტალისტებისა და მეჭარხნეთა უღელი იმიტომ, რომ აემაღლებიათ დანგრეული რუსეთი, რომ გამოეცოცხლებიათ ქალაქები, დეეთესათ ყანები და აღედგინათ მაღაროები და ქარხნები თავისი ხელითა და ცოდნით. რუსის ხალხი მშვიდობიან შრომას ესწრაფვის, მას უნდა ქვეყანა ისე მოაწყოს, რომ ხალხთა შორის მომავალში ომი განმეორდეს.

რომ მან ამ მშვიდობიანობას მიაღწიოს, რომ ლიდანაც მას თავის ჭრილობების გამრთელება არ შეუძლია, რუსის ხალხი არა თუ უარს აცხადებს დაპყრობით პოლიტიკაზე, არამედ იგი ჯერ კიდევ ძლიერ კაპიტალისტებთან დათმობის გზასაც კი ადგენს, ოლონდ კი ზავი უზრუნველჰყოს (დამახინჯებულია). ის ეძებს ზავს ინგლისისა და საფრანგეთის კაპიტალისტებთან. ფართე დათმობებით იგი ეძებს ზავს ყველა ჰატარა ერთან, როგორც არის მაგალითად: ესტონეთი, ლატვია და სხვ., რადგან მან კარგად იცის, რომ ეხლა ყველა ქვეყნის მშრომელთათვის ისეთი აუცილებელი არაფერი არ არის, როგორც ზავი და ამიტომ ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ პოლონეთის მუშები და გლეხები, რომელნიც შეჩვეულნი არიან ფიქრს, თითქოს ყოველგვარი რუსული პოლონელებს შეავიწროებენ, ბოლოს და ბოლოს გაიგებენ, რომ ზავი პოლონეთთან ეს არის რუსის მუშებისა და გლეხების გულწრფელი სურვილი, ზედმეტი, რუსი მუშების და გლეხები შემავიწროებელ პოლიტიკაზე, რადგანაც ამგვარი პოლიტიკა შეიძლება, ბოლოს და ბოლოს მათი თავისუფლების წინააღმდეგ იქნეს მიმართული.

ისტორიული წერილები.

რუსეთის მონარქია როგორ ჰრყვნიდა ქართველებს და ასწავლიდა საქართველოს ღალატს და ჯაშუშობას.

ლომ-კაც ლეონავას ამბავი.

II.

იმერეთის ერმა რაკი განიზრახა ამხედრება, იგინი მალე ამხედრდენ რუსეთის ბოროტების წინააღმდეგ. ამ აჯანყებისათვის მთელი იმერეთის ერი ერთი პირით შეითქვნენ. აჯანყების გაჰყვნენ, როგორც იმერლები, ისეთ მგრელები, გურულები, სვანები, რაჭველები და სხვანიც.

ხალხის ასეთმა აჯანყებამ სასტიკათ გააბრაზეს ქუთაისის ახალი გუბერნატორი და საქართველოს მთავარ მართებელიც. ამიტომ ამათგან ცხარე ზომები იქმნა მიღებული და სხვა და სხვა შინაურ მტერთა დარიგებით და ოსტატობით, რუსის ჯარს ტყვეთ ჩაუვარდათ ხელში იმერეთის აჯანყების ერთი მეთაურთაგანი ლომ-კაც ლეონავა. ამ მოწინავე გმირი კაცის დაჭერამ იმერლებზე ერთობ ცუდი გავლენა იქონია.

ტყვეთ პყრობილი ლეონავა, რუსის ჯარმა კინაღამ აწამა, სიკვდილით უნდა დაესაჯათ, მაგრამ არ დასაჯეს, რადგანაც იფიქრეს, რომ იქნება ამისაგან ჩვენ სხვა და სხვა ცნობებიც შევიტყოთო. ამიტომ ლეონავა დაპატიმრეს ერთს ოთახში და თან მკადაგებლები მიუგზავნეს და დაუწყეს ოსტატურათ ქადაგება, რომ სხვა და სხვა ცნობები გამოეკითხათ და ამისაგან შეეტყოთ, თუ ამ აჯანყების მეთაურნი ვინ იყვნენ. შესყიდული ჯაშუშები ბევრს ეცადნენ, მაგრამ ლეონავა ვერ გამოტეხეს. ამიტომ ამას დახრჩობა მიუსაჯეს და ამის ცოლ-შვილსაც ციმბირში გადასახლება. ამ განაჩენის გაგებამ ლეონავა ძალიან დაეძაბუნა, სულით დასცა და ეს გმირი ვაჟკაცი ერთობ მოშალეს და მოწამლეს. ამ დროს, მას მიუგზავნეს ახლა უფრო გამოცდილი ჯაშუშები, რომელთაც ლეონავას ასე დაუწყეს ლაპარაკი და დარიგება გამოტეხისათვის.

შენ ახალგაზრდა კაცი ხარ, შენ უნდა დაინანო შენი სიცოცხლე და მასთან უნდა შეიბრალო შენი ცოლ-შვილიც, რომ შენი დახრჩობის შემდეგ იგინიც არ მიეცნენ სატანჯველს, უნდა იცოდე, რომ მათთვის ერთობ ძნელი იქნება ციმბირში გადასახლება, იგინი დიდათ დაიჩაგრებიან და შენც უბრალოთ დაკარგავ შენს სიცოცხლეს, რათ გინდა, რომ შენ ძალლივით ჩამოგახრჩონ.

შენ ყველაფერი სწორეთ სთქვი, ტყუილი არაფერი სთქვა, ცოდვა არავის დაადვ, მართალი აღვიარე ყველაფერი, სთქვი თუ ვინ იყვნენ ამ აჯანყების მეთაურნი და სხვა შენ ნურაფრის შიში ნუ გაქვს. ეს არაფერი ცოდვა არ იქნება, ცოდვა ის არის, რომ ტყუილები სთქვა, შენი თავი ძალლივით არ ჩამოახრჩობინო. და შენი ცოლ-შვილიც შორს ციმბირში არ იქმნენ გადასახლებულნი.

აი ეს უფრო დიდი ცოდვა არის, ვინემ ქართლის თქმა, შენ ოლონდ ტყუილს ნურას იტყვი, სხვის ცოდვაში ნუ ჩავარდები და რასაც მართალს იტყვი, ამითი შენ ღმერთს არასფერს შესცოდავ.

ბევრის ქადაგების შემდეგ ეს გმირი ლომ-კაც ლეონავა, ამ ბოროტებმა დაამორჩილეს. ამ დროს, ლეონავა იყო 27 წლის ყმაწვილი კაცი, ცოლის და ორი ყმაწვილის პატრონი. თვით იყო წარმოსადეგი ვაჟკაცი, ლამაზი სახის, კარგი ტანის და ცხენზედ რომ შეჯდებოდა, მისი ნახვა ერთს დიდს გმირულ მშვენებას წარმოაგენდა თურმე, ყოველ ვე ამასთან იგი იყო დიდის ჯან ღონით სავსე და გმირი კაცი, მაგრამ მასთანვე მეამიტი გულის და სულის, სუფთა გონების და მიტოვაც მოხდა, რომ იგი დაიმორჩილეს გაწუწკებულმა და გაფუქებულმა რუსთაგან შესყიდულ და წაბილწულ ქართველმა ჯაშუშებმა.

ქართველები იტყვიან: „სული ტკბილიაო“.

ლეონავასაც ასე მოუვიდა, ცალკე თავის თავიც დახრჩობა არცხვენდა, რომ რუსებმა ხეზედ ძალლივით უნდა ჩამომკიდონო, ცალკე თავის ცოლშვილის სიბრალული ადარდებდა და მასთან მეგობართა გაცემაც ძლიერ აწუხებდა, მაგრამ ამ გმირ ვაჟაცს სულმა დასძლია და ჯაშუშებს სიტყვა მისცა ასე:

კარგით, რაკი ყველაფერი უბედურება ამცდება მე, ჩემი ცოლი და ქორფა შვილებიც ციმბირის გზას ასცდებიან და ქვეყანასაც მშვიდობა ეღირსება, გეტყვით ყველაფერს სისწორით.

ჯაშუშებმა რაკი ეს სიტყვა გაიგეს ლეონავასგან, მათ უფრო მომართეს თვისი ბოროტი ენა და დაუწყეს ლეონავას დაშვიდება და დაყვავება და დალოლიაება მასზე, რომ შენ შენის სწორის ლაპარაკით ჯერეთ შენს თავს დაიხსნი, მერე შენ ცოლშვილს და მას შემდეგ იმერეთსაც ასცდება დიდი ტანჯვა ვაება და უბედურება.

ასეთის ეშმაკურის საუბრით იგინი ყოველ თვის ხიბლავდენ დაჭერილებს და მით ადვილად ასწავლიდენ გამცემლობას და მეგობართა, ძმათა და ამხანაგთა ღალატს, ჯაშუშობას. ასე და აგვარად ამ პირებმა მოხიბლეს ლომკაც ლეონავა.

იმერეთის აჯანყებას ჰყავს თავისი მოწინავე კაცები. ესენი არიან ის პირნი, რომელთაც ითავეს აჯანყებას მოწყობა და საქმის დაწყება. ამ აჯანყებისათვის მეთაურებმა პირობის წერილიც დასწერეს, ანუ „ლრამატა". ამ „ლრამატაზე" ხელი უწერიათ ბევრს და მეც მიწერია. ის ლრამატა მეც მომცეს, მე ისეთი გავლენა მქონდა ხალხზე, რომ თუ საჭირო იქნებოდა მაშინ იმ ლრამატის ძალით მთის ხალხს ადვილად ავაჯანყებდი. თქვენ ეს ლრამატა, რომ წაიკითხოთ, იქიდან ყველაფერს შეიტყობთ. სცნავთ, თუ ვინ იყვენ აჯანყების დამწყებნი და რუსეთის წინააღმდეგნი, ეს ლრამატა ჩემს ცოლს გადავეცი, თქვენ მე მოგცემთ ნიშანს, იმას მიუტანეთ, იმ ლრამატას ის მოგცემთ, მაგრამ ჩემი ცოლშვილი დაპატიმრებულია.

თქვენ იგი ისე უნდა ნახოთ, რომ არავინ გაიგოს, თორემ თუ შეიტყო ვინმემ, მაშინ ყველას დახოცავენ.

მთავრობის კაცებმა გამოართვეს ნიშანი და ამათ მოახერხეს შესყიდული კაცებით და ლეონავას ცოლშვილთან მივიდნენ, ნიშანი მიუტანეს; მასთან ქმრის სხვა და სხვა ამბებიც უთხრეს. ლეონავას ცოლიც მოხიბლეს მათ დახსენებული ლრამატაც გამოართვეს. მაშინვე ეს ლრამატა ჯაშუშებმა მიუტანეს ქუთაისის გუბერნატორს.

ლრამატა მალე წაიკითხეს, იქ აღმოჩნდა სულ 70 კაცის გვარი და სახელი, რომელთაც „ლრამატაზე" ხელი ეწერათ. ესენი იყვნენ სულ იმერეთის პირველ ხარისხის თავადიშვილთაგანნი. მთავრობამ რაკი ეს ამბები შეიტყო, ამის შემდეგ მთავრობა მიეცა იმის ფიქრებს, თუ ეს პირები როგორ დაეჭირათ და დაესაჯათ. ამის შესრულება მათ ერთობ უძნელდებოდათ. ეს უძნელდებოდათ მათ უფრო, რადგანაც ამ პირებში ერევნენ ისეთნიც, რომელთაც რუსეთის საჭეჯდრო სამსახურში კარგი ადგილები ეკავათ. რამდენიმე ხნის შემდეგ აღნიშნულ პირებს დაპატიმრებაც დაუწყეს, მაგრამ ამისთვის მთავრობამ იხმარა დიდი ბოროტება.

ამ პირებს ქუთაისის გუბერნატორმა მიმართა მოწვევით, რომ მათ იმბარებდა იმერეთის საქმეების შესახებ მოსალაპარაკებლად. დაბარება ისე ოსტატურათ იყო მოწყობილი, რომ მასზე ეჭვი ვერავინ აიღო, თუ რა იყო ასეთი დაბარების მიზეზი.

დანიშნულ დროს, მართლაც ყველა მიწვეულნი გამოცხადდენ. დაბარებულნი ერთ ალაგს მოგროვდენ, აქ ესენი არც ალაპარაკეს და არც სხვა რამ კითხვები მისცეს, უცბათ გარს ჯარი შემოარტყეს და მასთან აუწყეს, რომ თქვენ დაპატიმრებულნი ხართო.

ამაზე ძლიერ აღელდენ და პროტესტი განაცხადეს.

როგორ, ჩვენ მოსალაპარაკებლად მოგვიწვიეთ და ეხლა თქვენ ჩვენს აქ გვაპატიმრებთ, ამ სიტყვებს ხმა-მაღლა ეკვროდენ.

თავ. ლეონავ წულუკიძე ისე აღელდა, რომ მან ხმალი იშიშვლა და დაიწყო ყვირილი: „ან სიცოცხლე და თავისუფლება, ან სიკვდილი, სულ ერთიაო". ამას მოჰყვა ახალი შეტაკება რუსის ჯართან.

თავ. მერაბ აბაშიძე, რომელიც მეთაური ყოფილა, ხმალ შიშველა ჯარის ალყიდამ გამბტარა და ჯარის უფროს თავ. გორჩაკოვს მივარდნია ხმალ და ხმალ და მოკვლა მოუნდომებია.

სამი ნაბიჯის მანძილზე, იგი შეკავებულიქნა ხმლის დაკვრით, ამ დროს მერაბ აბაშიძე ისე დასჭრეს, რომ თავპირიდან ტყავი ჩამოაცალეს. დანარჩენი ზოგნი ბრძოლაში დაიჭრნენ, ზოგნიც დაიხოცნენ.

ასე და ამგვარად დაეცენ ეს მეთაური პირები, ამ დაჭერილების შემდეგ ლეონავას ჩვენებით სხვებიც დაუჭერია რუსის მთავრობას და ბევრი მათგანიც უწამებიათ, ამათი ნაწილი გაასამართლეს, ზოგნი დახვრიტეს, ზოგნი დაახრჩვეს და ზოგიც ციმბირში გაგზავნეს.

იმერეთში რუსებს კაცის დახრჩობა ამ წელს შემოუტანიათ ესე იგი 1820 წ. კაცის დახრჩობა ძლიერ აბრაზებდა იმერეთის ხალხს და ამიტომაც ისინი სწყალიდენ რუსეთის მთავრობას და მასთან ლეონავას სულით დაცემასაც და მავნე ჯაშუშებთაგან გაბრიყვებას და მოტყუილებას.

ზ. ჭ.

სენატი

საქართველოს სენატის სისხლის სამართლის დეპარტამენტში მოსასმენად დანიშნული საქმეები დილის 10 საათ.

1. საქმე № 2. აპელაციური პროტესტი ტფილისის სასამართლო პალატის ბრალმდებლიწ თ. ა. ზელენიანისა ტფილისის სასამართლო პალატის განჩენზე, გერონტი ავალიანის საქმის შესახებ. ავალიანს ბრალდება დანაშაული, გათვალისწინებული 447 მუხ. 1 ნაწ. სასჯ. დებ.

2. საქმე № 47. საკასაციო საჩივარი ბრალდებულ ვლადიმერ ვარლამის ძის გეცაძისა ტფილისის დროებით საგანგებო სასამართლოს განაჩენზე. გეცაძეს ბრალდება დანაშაული, გათვალისწინებული 1919 წ. 31 იანვრის 2 ნაწ. 17 პ. ბ. 42 და 45 მუხ. სასჯ. დებ.

3. საქმე № 48. საკასაციო საჩივრები ალექსანდრე გოგობერიძის რწმუნებულის ნაფ. ვექ. ალექსანდრეს ბრალდებულ ნესტარიონ ჯაველიძისა ტფილისის საგანგებო სასამართლოს განაჩენზე, ბრალდებულთ ბრალდებათ დანაშაული, გათვალისწინებული 1629, 1632, 1634 მ. მ. სასჯ. დებ.

საქართველოს სენატის სამოქალაქო საკასაციო დეპარტამენტის საადმინისტრაციო განყოფილების საკრებულოს სხდომაში 1920 წელ. 28 თებერვალს დანიშნულია განსახილველად შემდეგი საქმეები:

(სხდომის გახსნა დილის 10 საათზე).

1) საჩივარი სურამის ქალაქის თავის ხიდირბეგიშვილის რწმუნებულის ნაფ. ვექ. ნინიძისა ტფილ. ოლქის სასამართ. საადმინ. განყოფ. 1919 წლ. 6 დეკემბრის გადაწყვეტილებაზე, რომლითაც გაუქმებულია—სურამს ქალაქის თავის ხიდირბეგიშვილის განკარგულება—შესახებ მამალაძის ბინის რეკვიზიციისა ქალ. აფთიაქის საჭიროებისათვის.

2) საჩივარი ქ. ფოთის გამგ. რწმუნებულის ნაფ. ვექ. მაჭავარიანისა ქუთაისის ოლქის სასამართ. საადმინ. განყოფ. 1918 წლის 19 ნოემბრის გადაწყვეტილებაზე, რომლითაც გაუქმებულია ქ. ფოთის გამგეობის 1918 წლის 4—5 სექტემბრის დადგენილება—შესახებ პროვიზორი ალექსანდრე მდივანის აფთიაქის დაკეტვისა ქ. ფოთში.

3) საჩივარი შორაპნის სამაზრო ერობის გამგეობისა ქუთაისს ოლქის სასამართლოს საადმინისტრაციო განყოფილების 1919 წლის 6—13 აგვისტოს გადაწყვეტილებაზე, რომლითაც გაუქმებულია შორაპნის სამაზრო ერობის გამგეობის 1919 წლის 2 ივნისის განკარგულება გაფრინდაშვილების და სხვათა დავა სერგო დუდუჩავასთან მამულის შესახებ.

ბათუმის ამბები.

30 იანვარს ქალაქის თვითმმართველობამ დაადგინა: იშუამდგომლოს საჭეჯდრო გუბერნატორის წინაშე, რათა გამოცემული საგალდებულო დადგენილება, რომლის ძალით ყველა ისინი, რომლებიც ყალბ ცნობებს გაავრცელებენ ცეცხლის გაჩენის შესახებ დაჯარიმებულ იქნან ორი თვით დატუსაღებით, ან სამი ათასი მანეთის გადახდით.

ქალაქის სასურსათო თვითმმართველობამ გამოსცა განცხადება, რომლის ძალით ქალაქის ფურნეებში დონის ფულები მიიღება მხოლოდ 21 თებერვლამდე, ნავთის საფასურად 9 თებ. და სხვა სანოვაგეზე 2 თებერვლამდე. აგრეთვე განცხადებაში აღნიშნული არის, რომ ეს ვადა აღარ გაგრძელდება და მის შემდეგ დონის ფულებს აღარ მიიღებენ.

საჭეჯდრო გუბერნატორმა გაგზავნა სავალდებულო დადგენილება, რომლის ძალით ახალი (დაუმარილებელი) თევზის გაყიდვა ეკრძალება ბათუმის ყველა ვაჭრებს გარდა სანაპირო ქუჩის ქალაქის სავაჭროსი.

29, 30 და 31 იანვარს ქალაქის თვითმმართველობაში გამოკრულ სიებს, რომელთაც ეფენება აქვთ ქალაქის ხმოსანთა არჩევნებში მონაწილეობა მიიღონ ყველავ დაეთვალა ქართველი—176 კაცი, რუსი—69, სომეხი—14, ბერძენი—5 და ევროპიელი—7 კაცი.

შაბათს, 31 იანვარს ბათუმში გამგზავრგიდნ მოვიდა სომეხ ტყვეთა ჯგუფი, რომლებიც უკვე გაეგზავნენ სომხეთისაკენ.

ფართლეულობა

თავისუფლების მოედანზე საფართლეულო მაღაზიის გარდა 9 თებერვალს, ორშაბათიდან სასურსათო განყოფილება ხსნის კახეთის ქუჩაზე № 7 კოოპერატივ ასკერის გვერდით ახალ საფართლეულო მაღაზიას № 2. ამ ღღეებში გაიხსნება აგრეთვე მესამე მაღაზია ვაგზლის მიდამოებში.

სასურსათო განყოფილებამ ამ მაღაზიებისათვის მიიღო ახალი ფართლეულობა.

ამ ჟამად სასურსათო განყოფილებაში სწარმოებს გაძლიერებული ორგანიზაციული მუშაობა სასურსათო დუქნების გაღების შესახებ. განზრახულია დუქნების გაღება ქალაქის სხვა და სხვა ნაწილებში, უმთავრესად ქალაქის განაპირა უბნებში, პირველი დუქანი გაიხსნება 7 თებერვალს მე-6 უბანში კახეთის ქუჩაზე № 43.

სხვა და სხვა

ტფ. ქალ. გამგეობის სასურსათო განყოფილებას აქვს მისთვის არა საჭირო სასურსათო ბარათები, მსურველთ შეუძლიათ იყიდონ 100 მან. ფუთი და მიმართონ სასურსათო განყოფილებას (შტაბისა და სასახლ. ქ. კუთხე).

თებერვლის შუა რიცხვებში გამოვა ახალი სალიტერატურო ჟურნალი „პარნასი". რომელშიაც მონაწილეობას მიიღებენ ახალ გაზდა მწერალ-პოეტები.

დღეს საღამოს ქართ. წარმ. მსმართველი წრის მიერ წარმოდგენილი იქნება I „სიძე-სიმამრი" II „ჭკუისა ტეხა". ადგილების ფასი სახალხოა. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

პირველ თებერვალს მილიციის და გვარდიის შეერთებული მოქმედებით მოკლულნი იქმნენ თელავის მაზრაში მოთარეშე ყაჩღთა ბრბოს უმთავრესი ხელმძღვანელნი ტიტია ხმიადაშვილი და თედო წიწრიაშვილი.

მოქანდაკე ია. ნიკოლაძემ დაამზადა ნინო ჟორდანიას ბიუსტი, მსურველთ შეუძლიანთ შეიძინონ ხსენებულ მოქანდაკესთან.

ტფილისის ზოგიერთ სასწავლებლებში სათბობ მასალის უქონლობის გამო დროებით სწავლა შეწყდა.

ვ. ს. მაჭარაძე ღერმეს მადლობას უცხადებს ქალაქის ექიმებს, რომლებმაც დიდი დახმარება აღმოუჩინეს ავადყოფობის დროს.

ბაღნაირნი

ტფ. ქალაქის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ ამა წლის 10 თებერვალს ნაშუადღევის 1 საათზე თვითმართველობის შენობაში დანიშნულია საჯარო ვაჭრობა ქალაქის ქუჩების შესაკეთებლათ საჭირო რიყის ქვის და სილის მოწოდების შესახებ. რიყის ქვა საჭირო იქნება 300 კუბ. საჟენი და სილა 800 კუბ. საჟ. ყოველ გვარი პირობების გაგება შეიძლება საადმინისტრაციო განყოფილების კანცელარიაში 12 ს. 2 საათამდე. 169 3—1

კავკასიის სინოდალური კანტორა ამით აცხადებს, რომ 1920 წლ. იანვარის 28 იქ შეიტანა თხოვნა ვერა ალექსანდრეს ასულმა ბურკოვამ, მის ქმართან ალექსანდრე პეტრეს ძე ბურკოვთან განქორწინების შესახებ. აღნიშნული ბურკოვი მიწვეულია სინოდალურ კანტორაში დასარიგებლათ და მოწმების დაკითხვის დროს დასასწრებლათ, ამასთანავე გაფრთხილებულია, რომ თუ ერთი თვის ვადაში ამ განცხადების დაბეჭდვიდან, ა. ბურკოვი არ გამოცხადდა, საქმის წარმოება გაგრძელდება. 214 1—1

ზაქარია გიორგის ძე კორაშვილი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი, რომელიც გაუქმებულათ ჩაითვალოს 210 1—1

დაკარგულია კ. ნიკოლაშვილის სახელმწიფო ფონდის წიგნაკი № 855, რომელიც გაუქმებულათ ჩაითვალოს. 221 3—1

ალექსანდრე სამსონის ძე თხელიძე აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პირადობის მოწმობა № 56 აღებული ტფილისის მილიციის სამმართველოდან. მოწმობა გაუქმებულათ ჩაითვალოს. 211 3—1

მიხეილ გიორგის ძე მერებაშვილი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი, მამულის ნასყიდობა და კიდევ სამი კოდი პურის ნასყიდობა. აღნიშნული საბუთები გაუქმებულათ ჩაითვალოს. 212 3—1

ვლადიმერ ბიქტორის ძე ალავიძე აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი, მეტრიკული მოწმობა და ფეხსაცმელის სახელოსნოდან აღებული მოწმობა. აღნიშნული საბუთები გაუქმებულათ ჩაითვალოს. 218 3—1

დაკარგულია პასპორტი, აღებული 1920 წ. იანვრის 20-ს ქ. ქუთაისის ქალაქის მილიციის სამმართველოდან ლიუბა პავლეს ასულის მაჭავარიანის მიერ. პასპორტი გაუქმებულათ ჩაითვალოს. 216 3-1

ქ. ტფილისის მეორე უბნის სასამართლოს მოქაული არგუტინსკი-დოლგორუკოვი აცხადებს, რომ 1920 წ. თებერვლის 14 ს, დილის 10 საათ. საჯაროთ გაიყიდება მოძრავი ქონება, რომელიც ეკუთვნის ბაგრატ ხაჩატუროვს და შეიცავს თვითმადუღებელს. ქონება იყიდება კავკასიის სასოფლო სამეურნეო ამხ. ვალის დასაკმაყოფილებლათ და შეფასებულია 1200 მან., რომელ ფასადანაც დაიწყება ვაჭრობა, ვაჭრობა მოხდება ლაზარევის ქ., № 41 191 1—1

ქუთაისის ქალაქის მილიციის სამმართველო თანახმად ივანე თედორეს ძე ფანცხავას განცხადებისა, რომელსაც დაუკარგავს ექვსი თვის პასპორტი და სამხედრო ბეგრიდან განთავისუფლების მოწმობა, სთხოვს მპოვნელს აღნიშნული საბუთებისა წარმოადგინონ მილიციის სამმართველოში ჩასაბარებლათ კუთვნილებისამებრ. 157 2—1

ქუთაისის ქალაქის მილიციის სამმართველო თანახმად ნოე ლუკას ძე რატიანის განცხადებისა, რომელსაც დაუკარგავს ხონის უმაღლეს პირველ დაწყებითი სასწავლებლის დამთავრების მოწმობა მიღებული 1915 წ. № 37, სთხოვს მპოვნელს აღნიშნული მოწმობისა წარმოადგინოს მილიციის სამმართველოში ჩასაბარებლათ კუთვნილისამებრ. 156 1—1

ვასილ გრიგოლის ძე გონტ მახერი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი № 12430, რომელიც გაუქმებულათ ჩაითვალოს. 197 3—2

რუსეთის სატრანსპორტო და დამზღვევ საზოგადოების

ტფილისის კანტორა აცხადებს, რომ 1920 წლ. თებერვლის 15 ს, დილის 10 საათზე საჯაროთ გაიყიდება დაუსხლილი გრაოები გამოგზავნილი კრემენჩუგიდან კვ. № 6604540, ცარიცინიდან კვ. 6532668 ბათუმში გასაგზავნათ, ბათუმიდან კვ. № 5881448 ომსკში გასაგზავნათ, ოდესიდან კ. №№ 6648634 და 6547931, მოსკოვიდან კვ. № 6393462 და სოხუმიდან კვ. № 5578550 და ტფილისის № 76582 ბილეთებული შესანახათ კვ № 6528639 ნოვგოროდში გასაგზავნათ. გაიყიდება აფთიაქის საქონელი, ზეთი, კაკალი, ფეხსაცმელის კრემი, ცხვრის ტყავი და სხ. დათვალიერება შეიძლება 10 თებერვლიდან 10—1 საათამდე. 202 3—1

ავჭალის შუშის ქარხნის ამხანაგობა

ამით აცხადებს პატივცემულ მყიდველთა, როგორც ქალაქის, აგრეთვე სხვა ქალაქებში მყოფნების საყურადღებოდ, რომ ამხანაგობის ქარხანაში მზადდება ყოველგვარი ბოთლები, საფთიაქო ჭურჭლები, ლამპის შუშები, ჭიქები და სხვ. შუშის ნაწარმოები. ჭურჭლის გატანა საქართველოს საზღვრებიდან ყველა მიმართულებით საქართველოს მთავრობის მიერ ნებადართულია. შეკვეთა შეიძლება პლეხანოვის პროსპ. № 108. ამხანაგობის კანტორა გაღებულია 9—3 საათამდე. 3—1

სტამბა საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროსა. რედაქტორის მოვალ. ადმ. გრიგოლ ბაქავარიანი